# **ISTORIA SECRETA**

Si pe timpul fanariotilor era ilegala istoria Romaniei cum a devenit ilegala si azi. Balcescu ne-a adus aminte de ea

Astăzi este ziua armatei române, o zi care ar trebui să însemne pentru noi mult mai mult decât înseamnă cu adevărat. Motivul este simplu şi evident, şi aşa ar trebui să fie, dacă am privi doar puţin în istoria noastră, ca să vedem ce a reprezentat armata română în prezervarea şi existenţa noastră ca şi stat.

Înconjuraţi doar de duşmani, cărora le-am stat permanent ca sarea în ochi, insulă latină înconjurată de slavi şi fino-ugrici, de popoare venite din pustiurile Asiei pentru a se stabili aici, am fost permanent pentru ei o piedică în calea expansiunii lor. Toată istoria noastră a fost o luptă permanentă pentru existenţă şi păstrarea neamului, după atâtea lovituri, „este un miracol că mai avem un steag căruia să ne închinăm” spunea marele Nicolae Iorga. Prinşi între năvălitori, cuceritori şi imperii, călcaţi din toate părţile, am supravieţuit ca neam şi popor acolo unde alţii au dispărut. Doi piloni de granit au fost cei care ne-au menţinut peste veacuri, credinţa şi sabia. Credinţa în Dumnezeu, biserica, credinţa în neam, în limbă şi tradiţii, credinţa în dreptatea lui Dumnezeu care nu se putea până la urmă să nu-şi întoarcă faţa către români. Şi sabia, puterea armată, forţa brută cu care stăteam în faţa forţei, tăria cu care ne ridicam de fiecare dată pentru a lovi din nou în duşman, făcându-l să muşte ţărâna sfântă a patriei, şi să ne respecte. Iar când venea din nou, să-l lovim din nou. Două milenii de existenţă, câte popoare se pot lăuda cu asta? Nu prea multe. O enigmă şi un miracol, poporul român, spunea istoricul Gheorghe Brătianu, şi asta am şi fost.

„Chiar şi în secolul XIX, mulţi doreau ca românii să dispară. Numai că românii au refuzat să dispară” spunea istoricul american Larry Watts. Aş adăuga, nu numai în secolul XIX, ci şi în secolele precedente, de la primele năvăliri barbare, s-a dorit dispariţia românilor. În alte părţi, în Peninsula Balcanică, în Câmpia Panonică, la est de Nistru, românii au cam dispărut sau sunt în număr extrem de redus. Aceeaşi soartă ne era destinată şi în arealul cuprins între Tisa, Dunăre şi Nistru, dar aici, în centrul românismului, ne-am încăpăţânat să supravieţuim. Bazându-ne pe cei doi piloni de care vorbeam, credinţa în Dumnezeu şi puterea armelor.

Nu este întâmplător că noi, românii, nu avem o dată oficială a creştinării noastre, cum au alte popoare, ca şi ruşii sau ungurii, data la care un anumit conducător al lor trece la creştinism. Explicaţia este simplă, poporul român s-a născut direct creştin, această religie pătrunzând în Dacia Romană adusă

de soldaţi şi colonişti, astfel că la retragerea aureliană era deja un miez creştin care a crescut şi s-a dezvoltat făcând poporul român în devenire creştin încă din zorii existenţei sale. Nu este de mirare că biserica şi credinţa în Dumnezeu ne-a însoţit în fiecare etapă a istoriei noastre. Românul leagă fiecare etapă a vieţii şi activităţii sale de religie şi credinţă, ridică biserici, locaşuri de închinăciune şi troiţe la răspântii. Folclorul este plin de personaje creştine ca şi Sfânta Vineri sau Sfânta Duminică, chiar şi simbolurile cioplite în porţile de lemn cuprind simboluri creştine timpurii, vechi de sute de ani. Pietrele de mormânt din primele secole au simboluri creştine, mai este şi „Ego Zenovie votum posvi”, una din primele danii creştine.

Dar spiritualitatea şi credinţa nu înseamnă nimic în materie de continuitate, în sensul că nu ar fi avut cum să supravieţuiască în lipsa unui braţ înarmat care să le apere în acele vremuri tulburi. Românii nu ar fi supravieţuit numai cu credinţa, la fel, braţul înarmat nu ar fi fost motivat dacă nu ar fi avut ce să apere, respectiv credinţa şi neamul. Una fără alta nu ar fi avut cum să existe. Chiar şi astăzi, după douăzeci de secole, vedem că aceleaşi simboluri sunt în topul încrederii la români: biserica şi armata. Să se mai îndoiască cineva de înţelepciunea poporului.

Avem o istorie militară atât de bogată încât multe alte popoare ne-ar invidia dacă ar cunoaşte-o. Dar cum să o cunoască alţii, dacă nici noi nu o cunoaştem, şi chiar dintre noi, românii, sunt  destui care o denigrează, o blamează şi o aruncă în desuetitudine afirmând fel de fel de inepţii, doar pentru a fi la modă sau pentru a se potrivi unui trend? Câţi uită, dacă nu toţi, că românii de cele mai multe ori s-a măsurat de la egal la egal cu cele mai mari puteri militare ale timpului, şi nu de puţine ori au ieşit victorioşi? Pentru asta, cred că sunt necesare câteva cuvinte despre braţul înarmat al ţării, armata, începând de pe vremea când aceasta se numea simplu oaste.

Oastea română

Primele confruntări militare înregistrate de istorici pe teritoriul nostru ne duc departe în timp, în secolul V î. Cr., în timpul lui Darius, atunci când regiunea era populată de strămoşii noştri daci. În toate înscrisurile istorice, chiar şi la istoricii contemporani, dacii sau geţii erau văzuţi ca şi un popor războinic care lupta cu dispreţ faţă de moarte. Au luptat şi împotriva lui Alexandru Macedon, cel mai mare cuceritor al antichităţii. În timpul lui Burebista, au creat prin forţa armelor un imperiu imens ce se întindea din Balcani în Carpaţii Păduroşi şi de la Bug în Germania de astăzi. Mai târziu, dacii vor duce războaie cumplite împotriva celei mai mari puteri militare a lumii antice, Imperiul Roman. Douăzeci de ani i-au trebuit celei mai mari puteri militare a lumii pentru a-i învinge, dar nu definitiv. Decebal se

sinucide în 106, Dacia devine în parte provincie romană, dar romanii nu au avut linişte. Prima răscoală a avut loc în 117, la moartea lui Traian. Au mai urmat şi altele, cea mai mare fiind cea din anii 166-168, ajutată şi de năvălirile dacilor liberi. Până la urmă, romanii se retrag lăsând germenii creării poporului român.
Izvoarele vremurilor următoare sunt sărace, dar putem trage unele concluzii, românii au existat şi contat şi în acele vremuri ca şi forţă militară. În Cântecul Nibelungilor, printre invitaţii la nunta lui Attila, regele hunilor (mijlocul secolului V), cu Krimhilda, s-a aflat şi Ramunk (Radu sau Roman) de Valahia, care nu putea fi menţionat dacă nu ar fi fost un lider militar important. La fel sunt alte documente bizantine, ca şi ambasadele lui Priscus, care atestă existenţa românilor în acele zone. Invazia maghiarilor spre vest este oprită cu greu, după ce aceştia pustiiseră deja mare parte din Europa, la Lechfeld în anul 955. Dar în calea lor spre est a stat Gelu şi mulţi alţii, ungurii impunându-şi dominaţia asupra Transilvaniei abia după câteva sute de ani, dar şi atunci având de luptat contra voievozilor români cum a fost cazul lui Litovoi. Între timp, Asăneştii constituiau un imperiu vlaho-bulgar care învingea Bizanţul şi zdrobea la 1205 prin Ioniţă Asan armatele cruciaţilor care ocupaseră Constantinopolele, inclusiv primul împărat cruciat al Constantinopolelui, Balduin de Flandra, găsindu-şi sfârşitul în închisoarea de la Târnovo. Alte fapte de arme, atacurile maghiare asupra Munteniei şi Moldovei, zdrobite la Posada sau Ghindăoani, luptele cu tătarii, cu turcii, cu polonezii.
Nu vreau să fac neapărat o retrospectivă istorică, spaţiul nu-mi permite, dar vreau să aduc în atenţie rolul preponderent care l-a avut oastea românească în tot ceea ce a însemnat istoria noastră. Bătăliile câştigate sub Mircea cel Bătrân, Ştefan cel Mare, Mihai Viteazu şi sub alţi domnitori mai puţin mediatizaţi, din păcate, nu ar fi fost posibile fără existenţa unei armate puternice în stare să se opună cu succes oricărei armate de top în acea vreme. Iar când avea şi conducători pricepuţi, buni tacticieni, capabili să se folosească de avantajele terenului, cum au fost cei menţionaţi şi alţii uitaţi, românii au fost imbatabili.
Încă din secolul XV, perioada cruciadelor târzii, puterile occidentale căzuseră de acord că nu era posibilă organizarea unei cruciade antiotomane fără participarea măcar a uneia dintre cele trei ţări române.
Dar care era secretul unei astfel de eficienţe recunoscute? Nu era prea greu. Armatele occidentale erau formate din nobilii cavaleri, îmbrăcaţi în armuri, ce călăreau cai grei, şi aceştia protejaţi cu zale de metal. Fiecare nobil întreţinea o mică armată de soldaţi şi slujitori, aceştia trebuind să se preocupe de armura şi armamentul lor. La chemarea regelui, aceşti nobili

îşi strângeau vasalii şi plecau la război. Dar întreţinerea lor costa mult, astfel încât numărul combatanţilor pe care îi putea aduce fiecare vasal sau nobil era limitat. Este adevărat, aceştia se ocupau în primul rând cu lupta, se antrenau permanent, erau buni luptători, dar numai individual, unul contra unul. Şi mai erau îngreunaţi de zeci de kilograme de armură. Deci, regii occidentali puteau strânge un număr limitat de luptători, dar profesionişti în arta duelului. Dacă poate exista vreo îndoială asupra acestui aspect, vă spun că istoricii au căzut de acord că la marea bătălie de la Azincourt din 1415 din timpul războiului de o sută de ani între Anglia şi Franţa nu au participat mai mult de 12000 (douăsprezece mii) de combatanţi. Comparaţi cu invazia otomană de 120 000 (o sută douăzeci de mii) împotriva uneia din ţările române. Domnitorii români aveau o oaste permanentă, curtenii, în schimb, ridicau la nevoie ce se numea oastea cea mare, care era formată din ţăranii agricultori, marea majoritate a populaţiei, dar care primeau periodic o pregătire militară. Erau echipaţi uşor, dar aveau deprinderi militare de luptă, şi erau arcaşi pricepuţi. La Crecy, în 1346, tot în acelaşi război de o sută de ani între Anglia şi Franţa, s-a văzut ce dezastru puteau face arcaşii cavalerilor înzăuaţi.
Fiecare din ţările române ridica la nevoie 30000 de luptători, mai mult decât toate landurile germane luate la un loc. Şi aceşti luptători erau deosebit de eficienţi, cunoscători ai modului de luptă al otomanilor, mod de luptă pe care occidentalii nu l-au învăţat în tot decursul evului mediu, după cum s-a văzut la Nicopole (1396). Numărul maxim de luptători pe care l-a ridicat vreo ţară românească a fost Muntenia lui Mihai Viteazu, care avea o oaste de 50000 de luptători, dar din care 10000 erau mercenari (lefegii) inclusiv străini.
Dar apariţia armelor de foc, în speţă a archebuzelor, a făcut ca eficienţa oastei celei mari să decadă cu timpul. Nu mai era suficient să iei omul de la câmp, să-l instruieşti o lună şi să obţii un luptător eficient, îţi trebuia un antrenament permanent, soldaţi profesionişti şi archebuzele erau şi deosebit de scumpe. La fel s-a întâmplat şi cu următoarea generaţie de arme, şi de aici a decăzut statutul ţărilor române ca şi puteri ale timpului. Imperiile vecine şi-au impus suzeranitatea în secolul XVIII, oastea română nu mai putea fi întreţinută şi oastea cea mare nu avea cum să fie eficientă în faţa noilor arme de foc.
Dar progresul tehnologic a făcut ca aceste arme de foc să devină tot mai ieftine şi mai accesibile, dar şi mai uşor de manevrat, odată cu progresul ştiinţei în prelucrarea metalelor, inclusiv în producerea în serie a puştilor şi pistoalelor. Astfel s-a ajuns la vremurile moderne, în secolul XIX.

Armata română modernă

Revoluţia lui Tudor Vladimirescu şi cele de la 1848 au însemnat pietre de hotar în renaşterea capacităţilor combative ale armatei române. Şi până atunci românii au continuat să fie buni luptători, dar în cadrul altor armate, aşa cum au fost grănicerii români în armata austriacă, cei de la Năsăud reuşind să-l oprească pe marele Napoleoan Bonaparte (vezi Românii care l-au oprit pe Napoleon) sau pandurii în războaiele ruso-turce.
Alexandru Ioan Cuza, după unirea principatelor (1859), poate fi considerat ca şi artizanul creării armatei române moderne. El a creat instituţiile de bază şi a implementat reformele necesare formării unei armate care a avut ocazia să-şi afirme puterea şi combativitatea în războiul de independenţă din anii 1877-1878.
În iulie 1877 ruşii pierd două bătălii la Plevna, situaţia lor pe frontul de la sud de Dunăre devenind precară. Este momentul în care marele duce Nicolae cere ajutor domnitorului Carol I. Românii trec Dunărea şi asediază Plevna alături de ruşi, ocupând sectorul de nord şi nord-est. Carol este numit comandantul trupelor româno-ruse de la Plevna, pentru a nu-l pune pe domnitorul român în situaţia de a primi ordine de la vreun general rus. Sub aceste auspicii începe a treia bătălie a Plevnei. În ziua de 30 august 1877, după trei asalturi, românii reuşesc să cucerească reduta Griviţa 1, primul mare succes din asediul Plevnei. În sectorul sudic, ruşii lui Skobelev (unul dintre cei mai destoinici generali ruşi) reuşesc să cucerească două redute, dar le pierd a doua zi, pe când românii îşi menţin poziţiile în ciuda contraatacurilor repetate ale otomanilor. Războiul continuă cu alte fapte de arme admirabile româneşti la Vidin, Rahova, Smârdan impunând armata română ca un factor de putere de care va trebui să se ţină seama în viitor. Simptomatic mi se pare recunoaşterea bravurii româneşti chiar de către adversari, generalul turc Osman Paşa întinzându-i sabia generalului român Mihai Cristodulo Cerchez în semn de capitulare: „Capitulez cu armata mea, predându-mă în mâinile junei şi bravei armate române”. Dar Cerchez nu îi ia sabia, spunând că numai domnitorul României şi marele duce Nicolae pot decide în privinţa soartei armatei otomane prizoniere. A sosit şi generalul rus Ganeţki care i-a luat sabia lui Osman Paşa.
Voi menţiona doar câteva dintre numeroasele aprecieri din presa străină şi din partea analiştilor militari străini la adresa trupelor române: „Românii au contribuit foarte mult la strălucita luptă care a dus la căderea Plevnei. S-ar putea zice că, la un moment critic, ei au scăpat situaţia celei zile” (Memorial Diplomatique). „Românii s-au purtat cu vitejie, ei au luat parte la împresurarea Plevnei şi la înfrângerea definitivă a lui Osman Paşa, care a hotărât rezultatul campaniei, ei şi-au dovedit în rezbel, ca şi în pace, dreptul de a exista ca o naţiune independentă” (Le Bien Public – Belgia).” „Nu se

poate tăgădui de nici un istoric militar imparţial că, fără ajutorul forţelor româneşti, întreaga armată rusă care lupta la nordul Balcanilor ar fi fost inevitabil bătută la Dunăre” (generalul turc Valentine Baker Paşa, participant la războiul din 1877-1878). ”Armata română s-a achitat pe deplin de misiunea ei, făcând faţă într-un chip strălucit competiţiei dificile cu puternica armată rusă” (Preusische Jahrbucher).
Într-un studiu consacrat principalelor bătălii dintre creştini şi musulmani, referitor la bătălia de la Plevna, scriitorul şi analistul militar Ralph Peters spunea că ocuparea Griviţei a impus România ca putere militară, dar conducerea ineptă a ruşilor şi lipsa de coordonare a acestora a anulat multe din câştigurile românilor. Iar drept mulţumire, ruşii le-au luat Basarabia. Dar acesta este un alt subiect. Totuşi, România începe să conteze pe plan internaţional în timpurile moderne în primul rând datorită capacităţii militare dovedite din plin pe câmpurile de luptă din Bulgaria. „O armată care s-a acoperit de glorie la Plevna poate fi zdrobită în luptă, dar niciodată dezarmată” răspundea Carol ameninţării ruşilor cu dezarmarea armatei dacă nu acceptă pacea de la Berlin prin care ruşii ne luau cele două judeţe din sudul Basarabiei, spunându-ne că trebuie să ne mulţumim cu recuperarea Dobrogei (dar nu de la ei, ruşii nefiind stăpâni pe Dobrogea niciodată, deşi ar fi dorit-o).
Noul rol important conferit României în regiune, în primul rând datorită performaţelor militare dovedite, s-a demonstrat în campania din 1913 contra Bulgariei în cel de-al doilea război balcanic, când România a pacificat regiunea, nu prin diplomaţie, ci prin forţa militară pe care a fost suficient să o afişeze trecând din nou Dunărea (vezi Noi şi bulgarii).
Primul război mondial a însemnat cel mai crunt examen de sânge şi foc pentru armata română, suprema încercare pentru orice forţă militară. România avea de ales spre ce parte să se îndrepte, în condiţiile războiului mondial ce devasta lumea de mai bine de doi ani. Promisiunile curgeau de ambele părţi, dar până la urmă, regele Ferdinand îşi calcă peste legăturile sale de neam şi de familie şi decide să fie credincios cerinţelor poporului său, care vedea dintotdeauna participarea la război alături de Franţa, sora sa latină de care o lega atâtea aspiraţii. Pentru această decizie, Ferdinand este supranumit şi Ferdinand cel Loial, deoarece a decis să meargă alături de poporul său pe o cale presărată cu spini, chiar împotriva ţării care i-a dat naştere, împotriva familiei sale şi a neamului care l-a crescut şi format. Un rege reprobat de familia sa, dar idolatrizat de poporul său pe care era chemat să-l conducă.
România intră în război pe frontul oriental alături de ruşi, dar fără să ştie că aceştia îi pregăteau de la început pierzarea. S-a spus că momentul nu a fost

bine ales, dar tocmai ruşii ne presau mai mult ca oricând. „Acum ori niciodată” ni s-a spus de nenumărate ori, iar România a crezut în promisiunile aliaţilor, mai cu seamă în cele ale ruşilor, care trebuiau să se coordoneze cu noi în efortul militar comun. Tratatul încheiat de România cu puterile aliate prevedeau şi noile graniţe de după victorie, dar nici acestea nu au fost respectate, mai cu seamă în problema Banatului, din care o treime îi va reveni Serbiei la Conferinţa de Pace de la Paris, deşi aceasta nu a stăpânit niciodată acest teritoriu populat majoritar de către români. României i s-a promis că la începerea operaţiunilor sale militare în Transilvania, va beneficia de întreg sprijinul aliaţilor, printr-o ofensivă pe frontul de vest, iar pe frontul de est la nord, în Galiţia, ofensiva lui Brusilov va reîncepe mult mai energic, iar la sud, generalul Sarrail va începe propria ofensivă, pentru a facilita astfel avansul românilor de pe crestele Carpaţilor pe o linie mai scurtă, în centrul Transilvaniei, undeva pe valea Mureşului, astfel ca linia frontului să devină mai dreaptă şi mai uşor de controlat. Până la urmă s-a dovedit că aceste promisiuni nu au fost îndeplinite, ofensiva lui Brusilov stagnând din lipsă de forţe (mai mult, ameninţând prin oprirea ofensivei dreapta avansată a armatei române de nord ce pătrunsese în Transilvania), iar generalul Sarrail, prin rapoartele transmise comandamentelor superioare menţiona că nu are resurse nici măcar pentru defensivă, cu atât mai puţin pentru a lua ofensiva. Am fost minţiţi şi păcăliţi pentru a servi ca şi trupe de sacrificiu. Cu toate acestea, am intrat în război şi am înaintat în Transilvania. Cu această mişcare am salvat nu numai armata generalului Sarrail şi a lui Brusilov, dar inclusiv frontul de la Verdun. Marea victorie franceză de la Verdun i se datorează indirect armatei române, lucru uitat cu desăvârşire astăzi. Mai multe divizii germane au fost retrase de la Verdun pentru a fi concentrate în Transilvania, împotriva românilor, prin aceasta comandamentul german renunţând definitiv la cucerirea Verdunului. Mai mult, trupele bulgare întărite cu cele germane renunţă la atacul împotriva armatei lui Sarrail pentru a fi aruncate împotriva românilor în Cadrilater şi în Dobrogea. O sută de mii de oameni contra a treizeci de mii de apărători, a urmat apoi dezastrul de la Turtucaia şi pierderea Dobrogei, dar armata lui Sarrail a fost salvată. Promisiunile ruşilor conform cărora bulgarii nu vor intra în luptă împotriva noastră, la fel ca şi promisiunile de ajutor ale trupelor ruse în Dobrogea s-au dovedit a fi la fel de micinoase. Tunurile şi armamentul comandat şi plătit cu ani în urmă către Franţa, Statele Unite şi Japonia stătea încă în decembrie 1916 prin gările ruseşti, la Chişinău, Kiev sau Razdelnaia, nu numai din cauza birocraţiei, ci şi din cauza unei rele voinţe a Rusiei faţă de România la cele mai înalte nivele, ulterior dovedindu-se că

însuşi ministrul de război rus, Sturmer, era mai mult decât favorabil Germaniei.
În majoritatea bătăliilor, inclusiv în Dobrogea sau, mai ales, în bătălia de pe Argeş-Neajlov pentru Bucureşti, ruşii au refuzat să ne acorde cel mai mic sprijin, o întreagă armată stând în aşteptare, cu arma la picior, când noi i-am cerut doar să taie o linie de aprovizionare a inamicului ce trecea la câţiva kilometri de tabăra rusească. La sfârşitul anului, când ne-am retras în Moldova, ruşii spuneau statului major român că aici doreau să ne aducă, ei propunând de la începutul campaniei noastre retragerea în Moldova şi abandonarea întregii Muntenii şi a capitalei, Bucureştiul. Ce fel de aliat era acesta care propunea de la începutul campaniei abandonarea capitalei şi a două treimi din teritoriul naţional? Privind logica imperială rusească, era normal, pentru ei nu era de dorit o armată română victorioasă, care mai târziu ar fi putut ridica pretenţii asupra Basarabiei româneşti, era de preferat o Românie învinsă, scăpată mai apoi de către ruşi, care ar fi putut anexa la încheierea păcii fără probleme încă o bucată zdravănă din teritoriul românesc. Doar la fel procedaseră ruşii şi în 1878, când au anexat din nou sudul Basarbiei tocmai de la aliatul care îl salvase în timpul campaniei împotriva Turciei în 1877-1878.
Cu toate lipsurile materiale, mai ales în artilerie, cu toată perfidia şi trădarea rusească recunoscută şi de aliaţii occidentali, românii s-au bătut cu un nemaipomenit eroism. Pe o lungime a frontului de 1300 km (identică cu întreaga lungime a frontului rusesc, iar spre comparaţie, întreg frontul de vest avea doar 800 km), luptând unul contra cinci contra celor mai bune trupe germane şi austro-ungare, la care se adăugau cele bulgare şi turceşti, au produs pierderi mari atacatorilor. De exemplu, pe frontul de la Jiu, unde a căzut la datorie generalul Dragalina, o singură divizie românească a rezistat fără să fie schimbată timp de 80 de zile la trei divizii germane dintre care una (a 11-a bavareză) a fost complet nimicită.
Iar exemplele pot continua şi vor continua în anul următor, al marilor victorii de la Mărăşti, Mărăşeşti şi Oituz, dar şi al marilor trădări din partea aliaţilor noştri ruşi, care se vor transforma în cei mai mari duşmani ai noştri. (citat din Primele lupte cu bolşevicii)
Au urmat luptele din 1917:
La începutul verii generalul Alexandru Averescu declanşează ofensiva la Mărăşti, la 11 iulie, obţinând un succes major. Sunt cucerite prin lupte grele dealurile Mărăştilor, Momâia şi alte poziţii şi ofensiva progresează în fiecare zi. Dar ce folos, chiar dacă inamicul se retrage în debandadă, Armata a 2-a română nu pateu avansa prea mult deoarece ruşii nu mai vor să înainteze ca să ne protejeze flancurile. Este vorba de Armata a 4-a rusă

(stânga) şi Armata a 9-a (dreapta), care spun că au ordin de la revoluţie să nu meargă mai departe. Mai mult, corpul 8 rus şi-a părăsit poziţia ce o ocupa pe Măgura Caşinului fără luptă şi fără să fie atacaţi de inamic. A fost nevoie ca armata română să-şi extindă flancul pentru a reocupa poziţia. Era primul gest de acest fel din multele care vor urma, mai ales în timpul bătăliilor cumplite de apărare de la Mărăşeşti. Totuşi, ofensiva a dezvoltat o adâncime de 20 km pe un front de 40 km, au fost luaţi peste 4000 de prizonieri şi capturate numeroase tunuri, arme, muniţii şi materiale. Succesul ar fi putut fi mai mare dacă ruşii ne-ar fi sprijinit flancurile în înaintarea noastră, am fi putut ajunge mult mai departe, deoarece inamicul fugea în debandadă.
Generalul Mackensen, renumitul spărgător de fronturi, nu s-a pierdut cu firea. Concentrase o forţă redutabilă pentru a o arunca împotriva românilor în sudul Moldovei, pentru ca în scurtă vreme să rupă frontul şi să ocupe ce a mai rămas din ţară. Peste două săptămâni la Iaşi, le-a spus colaboratorilor săi înainte de a pleca pe front, de unde urma să conducă operaţiunile militare chiar în prezenţa kaiserului venit special pentru a asista la îngenuncherea definitivă a României. Iar sorţii chiar le erau favorabili. Ofensiva lui Kornilov în sudul Galiţiei îşi dăduse obştescul sfârşit, iar contraatacul inamic a făcut armata rusă în descompunere să dea bir cu fugiţii. Germanii şi austro-ungarii aproape intraseră prin Bucovina şi pe teritoriul rămas în stăpânirea noastră în Moldova, apropiindu-se de Fălticeni. Ce folos mai aveau poziţiile noastre din sud, dacă ruşii cedau pe frontul lor din nord şi lăsau descoperită pe aici calea spre Iaşi?
S-a hotărât ca trupele ruse ce mai păstrau disciplina să fie retrase de pe frontul Mărăşeştilor pentru a putea constitui o forţă care ar putea redresa consecinţele ruşinoasei retrageri de la Tarnopol şi din Bucovina, menţinând frontul în nord-vestul nostru. Astfel, sudul Moldovei rămânea doar în grija armatelor române. În aceste condiţii s-au dat cumplitele lupte de la Mărăşeşti şi Oituz, chiar în timpul retragerii ruseşti, iar trupele ruse rămase au fugit de la primele focuri de pe frontul de luptă, lăsând goluri imense în liniile noastre, goluri umplute de unităţi române deplasate în grabă, care după marşuri epuizante ajungeau direct în luptă, pentru a-i scoate pe germani din tranşeele părăsite de ruşi fără nicio rezistenţă. Pe frontul Mărăşeştilor, patru divizii române epuizate au ţinut piept timp de săptămâni atacurilor a mai bine de zece divizii inamice, dintre care opt germane. La Oituz la fel, aceeaşi situaţie. Ruşi părăsindu-şi poziţiile, înlocuiţi în ultima clipă de români, ţinând piept cu un eroism care a uimit întreaga lume atacurilor trupelor inamice mult superioare. Dar la Oituz s-a petrecut şi un fapt mişcător, care prefigura de fapt evenimentele ulterioare. Mici unităţi

ruseşti, formate din basarabeni, au rămas pe loc şi au luptat până la ultima suflare alături de fraţii lor români. La fel au făcut-o şi unităţile formate din voluntarii ardeleni şi bucovineni foşti prizonieri luaţi de ruşi din armata austro-ungară în primele faze ale războiului. O înfrăţire prin sânge, jertfă şi luptă, care va netezi calea spre marea unire ce va să vină, peste un an şi câteva luni. Dar până atunci nori negri stăteau în faţa României, şi următoarele lovituri vor veni nu de la duşmani, ci de la cei pe care încă îi consideram aliaţi.
Mackensen a fost înfrânt, diviziile sale mândre şi puternice s-au topit în faţa baionetei soldatului ţăran român. Circula o vorbă pe atunci, cum că soldaţii români preferă lupta cu regimentele bavareze, fiindcă „au ambiţ la baionetă”. Valoarea soldatului român s-a dovedit atunci, când armamentul şi dotările erau apropiate, s-a dovedit că putea sta în faţa celor mai buni soldaţi din lume, iar dacă este condus de ofiţeri şi generali capabili, nu este cu nimic mai prejos decât aceştia. Atacat de forţe net superioare, în proporţie de cinci la unu în unele cazuri, trădat ca şi până atunci de aliatul său, românul a învins. Şi a obţinut întreaga recunoaştere a aliaţilor şi admiraţia întregii lumi. Chiar şi astăzi, majoritatea istoricilor militari ai primului război mondial consideră Mărăşeştii ca una din cele mai sângeroase bătălii de pe frontul oriental, iar victoria românească, alături de ofensiva lui Brusilov din 1916, ca cele mai importante victorii aliate de pe acest front. (tot din Primele lupte cu bolşevicii)
Nu a fost îndeajuns, am avut de luptat şi în anul 1919, contra bolşevicilor în Moldova (Primele lupte cu bolşevicii), apoi în Basarabia (Curăţirea Basarabiei (I) Renaşterea şi Curăţirea Basarabiei (II) Bătălia) şi mai târziu pe linia Nistrului şi dincolo de el, tot în 1919, când am ocupat Tiraspolul şi alte zone din Transnistria pentru a asigura stânga francezilor ce se retrăgeau de la Odessa, am intrat în nord în Pocuţia şi Ucraina, pentru a continua frontul polonez, (vezi Războiul româno-ungar de la 1919 (II) Expectativa pe Tisa) şi ne-am bătut în Transilvania contra bolşevicilor unguri (Războiul româno-ungar de la 1919 (I) Din Apuseni pe Tisa), pe Tisa şi dincolo de ea (Războiul româno-ungar de la 1919 (III) De la Tisa la Budapesta), până la Budapesta (Ocuparea Budapestei (I)). Ne-am bătut şi mai târziu, pe linia Nistrului (Lupte antibolşevice după Unire).
Nu cred că este cineva care ar putea contesta rolul armatei române în realizarea României Mari, rolul soldatului român în impunerea realităţii României Mari. Una este ce spun cancelariile occidentale, alta este situaţia din teren. Degeaba Conferinţa de Pace de la Paris ar fi zis că Transilvania aparţine României, dacă România nu-şi putea impune prin forţă, la nevoie, stăpânirea asupra acestei provincii. Crede cineva că Franţa sau Marea

Britanie ar risca viaţa unui singur soldat ca să facă dreptate României, dacă aceasta nu era capabilă să o facă singură? O rezoluţie a Parisului i-ar fi speriat pe unguri sau pe ruşi în aşa grad încât aceştia să evacueze în goană Transilvania sau Basarabia? Să nu ne facem iluzii, România Mare a fost impusă prin forţa armelor, prin baioneta soldatului român şi prin dârzenia acestuia, prin jertfa şi sângele său, nu prin rezoluţii de la Paris. Am putea echivala astăzi rezoluţiile de la Paris cu rezoluţiile ONU din prezent. Câte state împotriva cărora au fost date rezoluţii ONU s-au grăbit să le accepte şi să le pună în practică? A fugit Saddam Hussein din Kuweit în 1991 de spaima rezoluţiilor ONU? Sau a făcut-o sub presiunea armată a coaliţiei? Şi exemplele pot continua cu sutele. În concluzie, nu politicienii, nu diplomaţii, au fost aceia care au realizat România Mare, ci meritul realizării ei stă în puterea celor care au impus-o: soldaţii armatei române! Şi au impus-o cu arma, nu cu vorba!
O altă probă de foc a fost al doilea război mondial, când din nou a trebuit să ne bazăm pe forţa armatei pentru a ne păstra existenţa ameninţată. Anul 1940 a fost momentul în care toată lumea a înţeles că diplomaţii şi politicienii au eşuat. România Mare, clădită pe sângele şi jertfa înaintaşilor, încetase să mai existe. Armele vor vorbi, din nou.
Am pornit la război nu pentru spaţiu vital, nu pentru cuceriri, ci pentru a ne recupera teritoriile pierdute prin ultimatumuri şi dictate. Armata s-a bătut cu mult curaj, în Basarabia, Bucovina, Transnistria, Odessa, Crimeea, Caucaz, Cotul Donului, Stepa Kalmukă, Stalingrad, în multe bătălii împotriva unor forţe superioare şi sorţi potrivnici. Am fost principala forţă militară a Axei pe frontul de est după germani. Pe frontul de vest, de asemenea, ne-am bătut pentru Transilvania, în Ungaria şi Cehoslovacia, a patra forţă militară a aliaţilor, după URSS, SUA, Marea Britanie şi înaintea Franţei. Ceea ce am obţinut şi ceea ce nu am obţinut nu i se poate imputa sub nicio formă armatei, ea şi-a făcut datoria, a urmat ordinele, cu ce dotări a avut. Nu ne puteam opri pe Nistru în 1941 (Ne puteam opri pe Nistru?) cum nu ne-am putut opri la graniţa maghiară în 1944. Armata a plătit cu mult sânge, pierderile româneşti fiind mari, dar armata s-a bătut cu curaj, dovadă fiind numeroasele aprecieri ale aliaţilor şi chiar ale adversarilor.
**Dumnezeu să ocrotească România şi armata ei!**